

ВИСНОВОК

щодо проектів законів про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо фінансового забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (реєстр. № 11254 від 13 травня 2024 року), про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо фінансового забезпечення діяльності органів суддівського врядування (реєстр. № 11254-1 від 24 травня 2024 року)

За дорученнями Голови Верховної Ради України від 14 травня 2024 року та 24 травня 2024 року відповідно Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 04 липня 2024 року (протокол № 162) проект Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо фінансового забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (реєстр. № 11254 від 13 травня 2024 року), поданий народним депутатом України Масловим Д.В. та іншими народними депутатами України (далі – Законопроект за реєстр. № 11154), а також альтернативний проект Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо фінансового забезпечення діяльності органів суддівського врядування (реєстр. № 11254-1 від 24 травня 2024 року), поданий народним депутатом України Демченком С.О. (далі – Законопроект за реєстр. № 11254-1).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту за реєстр. № 11254 його метою є надання Вищій кваліфікаційній комісії суддів України (далі – ВККС України) статусу головного розпорядника коштів Державного бюджету України.

Для досягнення зазначеної мети авторами Законопроекту за реєстр. № 11254 пропонується внести зміни до статей 148 та 152 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», якими передбачити, зокрема, що функції головного розпорядника коштів Державного бюджету України щодо фінансового забезпечення діяльності ВККС України та Національної школи суддів України (далі – НШС України) здійснює ВККС України.

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту за реєстр. № 11254-1 його метою є надання Вищій раді правосуддя (далі – ВРП) статусу головного розпорядника коштів Державного бюджету України стосовно ВККС України та НШС України для спрощення системи правовідносин між органами суддівського

врядування та підвищення ефективності їхньої взаємодії з іншими суб'єктами фінансових правовідносин, у тому числі й міжнародними.

Для досягнення зазначеної мети автором Законопроекту за реєстр. № 11254-1 пропонується внести зміни до статей 148 та 152 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон), статті 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», якими передбачити, що функції головного розпорядника коштів Державного бюджету України щодо фінансового забезпечення діяльності ВККС України та НШС України здійснює ВРП.

Розглядаючи законопроекти, Комітет з питань правової політики виходить з такого.

Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. В Україні визнається і діє принцип верховенства права. Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом (стаття 1, частини перша, друга статті 8, частина третя статті 22, частина перша статті 55 Основного Закону України).

Згідно з частиною першою статті 130 Конституції України держава забезпечує фінансування та належні умови для функціонування судів і діяльності суддів. У Державному бюджеті України окремо визначаються видатки на утримання судів з урахуванням пропозицій Вищої ради правосуддя.

Відповідно до частин першої, другої статті 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Вища кваліфікаційна комісія суддів України є державним колегіальним органом суддівського врядування, який на постійній основі діє у системі правосуддя України. ВККС України є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, самостійний баланс та рахунки в органах Державної казначейської служби України.

Наразі, згідно з положеннями пункту 2 частини третьої статті 148 Закону функції головного розпорядника коштів Державного бюджету України щодо фінансового забезпечення діяльності ВККС України та НШС України здійснює Державна судова адміністрація України.

Виключно законами України визначається судоустрій (пункт 14 частини першої статті 92 Основного Закону України).

Головне науково-експерте управління Апарату Верховної Ради України висловило низку зауважень до обох законопроектів та вважає, що чинний варіант фінансування органів правосуддя є оптимальним виходячи з тієї системи цих органів, яка діє на даний час.

Дослідницька служба Верховної Ради України зазначає про необхідність доопрацювання обох законопроектів, врахування рекомендацій Єврокомісії щодо набуття Україною статусу кандидата на членство в ЄС, надання фінансово-економічного обґрунтування.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує обидва законопроекти.

Верховний Суд, Міністерство юстиції України та Вища кваліфікаційна комісія суддів України розглянули обидва законопроекти та підтримують прийняття Законопроекту за реєстр. № 11254.

Державна судова адміністрація України повідомила про відсутність пропозицій до законопроектів.

Рада суддів України розглянула обидва законопроекти та вважає за доцільне підтримати прийняття Законопроекту за реєстр. № 11254-1.

Міністерство фінансів України у своїх експертних висновках не підтримало Законопроект за реєстр. № 11254, а також зазначило, що зауважень до Законопроекту за реєстр. № 11254-1 не має.

Врахувавши вищевикладене та обговоривши законопроекти, відповідно до статей 93, 110, 111, 114 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проекти законів про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо фінансового забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (реєстр. № 11254 від 13 травня 2024 року), поданий народним депутатом України Масловим Д.В. та іншими народними депутатами України, про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законодавчих актів України щодо фінансового забезпечення діяльності органів суддівського врядування (реєстр. № 11254-1 від 24 травня 2024 року), поданий народним депутатом України Демченком С.О.

2. Рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу проект Закону за реєстр. № 11254, зв'язку з чим проект Закону за реєстр. № 11254-1 відхилити.

3. Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступника Голови Комітету Павліша П.В.

Голова Комітету

Д.В. МАСЛОВ

